

چرا عبد الله بن جعفر، همسر حضرت زینب سلام الله علیها، در کربلا حضور نداشت؟

پاسخ:

نسب عبد الله بن جعفر همسر حضرت زینب سلام الله علیها، به جعفر طیار که از صحابه بزرگ پیامبر صلی الله علیه و آله و برادر امیرالمؤمنین علی علیه السلام بود برمی‌گردد.

تاریخ در رابطه با علت عدم حضور عبدالله بن جعفر در واقعه عاشوراء ساکت است و مطلبی در منابع تاریخی بیان نشده است؛ اما برای عدم حضور عبد الله بن جعفر در واقعه عاشوراء ادله‌ای بیان شده است که عبارتند از:

۱. نابینایی عبدالله بن جعفر

برخی می‌گویند عبد الله بن جعفر به دلیل از دست دادن بینایی خود نتوانست امام حسین علیه السلام را همراهی کند و برخی دیگر می‌گویند: عبد الله بن جعفر نابینا نبود؛ بلکه کم بینا بود به صورتی که فقط فواصل نزدیک را می‌دید و نسبت به فواصل دورتر بینایی نداشت.

منتهی الآمال، ج ۱ ص ۳۸۲ چاپ هجرت

وكان تأخره عن حضور الطف ذهاب بصره

عمدة الطالب في أنساب آل أبي طالب - أحمد بن علي الحسيني (ابن عنبه) - ص ۳۷، پاورقی

۲. دستور امام حسین علیه السلام

برخی دیگر گفته‌اند از آنجا که عبد الله بن جعفر با برخی از سران حکومت رابطه داشت؛ لذا امام حسین علیه السلام به او دستور داد تا در مدینه بماند و جان ما بقی بنی هاشم که همراه امام نمی‌آیند را حفظ کند.

سیدنورالدین جزائری، حضانة الزینبیه، ص ۱۹۴

شاهد این مطلب هم این است که عبد الله بن جعفر توانست برای امام حسین علیه السلام امان نامه

بگیرد؛ اما امام حسین علیه السلام در پاسخ به او فرمود که من مأمور شده‌ام به سمت عراق حرکت کنم:

فقال إني رأيت رسول الله صلى الله عليه وآله في المنام وأمرني بما أنا ماض له

الإرشاد - الشيخ المفيد - ج ٢ ص ٦٩

امام حسین علیه السلام فرمود: من پیامبر صلی الله علیه و آله را در خواب دیدم و حضرت من را امر

کرد به آنچه که اگر به ضررم باشد یا به سودم انجام می‌دهم.

٣. بیماری و کهنسالی

برخی دیگر گفته‌اند که عبد الله بن جعفر در آن هنگام ٧٠ سال سن داشت و از آنجا که مریض هم بود،

لذا امام حسین علیه السلام را همراهی نکرد.

از این که عبد الله بن جعفر بعد از واقعه عاشوراء به خاطر عدم همراهی امام حسین علیه السلام تأسف

می‌خورد و از طرفی هم که او فرزندان خود را برای همراهی با امام حسین علیه السلام می‌فرستد و فرزندان

در کربلا به شهادت می‌رسند می‌توان این نتیجه را گرفت که عدم شرکت عبد الله بن جعفر یا به دستور امام

علیه السلام بوده است و یا به خاطر مانع و عذری؛ وگرنه او هیچگاه فرزندان خود را نمی‌فرستاد و بعدا هم

افسوس نمی‌خورد.

فلما أيس منه عبد الله بن جعفر أمر ابنه عونا ومحمدا بلزومه والمسير معه والجهاد دونه

الإرشاد - الشيخ المفيد - ج ٢ ص ٦٩

زمانی که عبد الله بن جعفر از منصرف کردن امام حسین علیه السلام به سمت عراق مأیوس شد، به

فرزندان خود امر کرد که ملازم او باشند و به همراه او حرکت کنند و در رکاب امام حسین علیه السلام شمشیر

بزنند.

در کتب شیعه و سنی آمده است:

ودخل بعض موالى عبد الله بن جعفر بن أبي طالب عليه السلام فنعى إليه ابنه فاسترجع فقل أبو

السلاسل مولى عبد الله هذا ما لقينا من الحسين بن علي فحذفه عبد الله بن جعفر بنعله ثم قال يا ابن اللخناء

ألحسين تقول هذا والله لو شهدته لأحببت ألا أفارقه حتى أقتل معه

الإرشاد - الشيخ المفيد - ج ٢ ص ١٢٤

تاريخ الطبري - محمد بن جرير الطبري - ج ٤ ص ٣٥٧

وقتی خبر شهادت فرزندان عبد الله بن جعفر را در کربلا به وی دادند او گفت: انا لله و انا اليه راجعون،

غلام عبد الله به نام ابو السلاسل در این زمان گفت که این مصیبتی است که به سبب حسین بن علی دریافتیم،

عبدالله وقتی این جملات را شنید سخت برآشفته و سر و دهن غلام را با نعل کوفت و گفت: ای پسر زن زشت،

آیا در حق امام حسین علیه السلام این گونه سخن می‌گویی؟ به خدا سوگند اگر در کنار او حضور داشتم دوست

داشتم هرگز از وی جدا نشوم تا این که در نزد او شهید شوم.

نکته پایانی:

نکته آخر اینکه هرچند غایبان در نهضت کربلا ضرر بزرگی کردند که توفیق شهادت در کنار ابا عبدالله

الحسین علیه السلام را به دست نیاوردند؛ اما این به معنای خروج آنها از ایمان و قرار گرفتن جزء خیانتکاران

نیست.

علامه حلی می‌گوید: عبدالله بن جعفر و امثال او را نباید به دلیل حضور نداشتن در کربلا، از ایمان خارج

دانست، علامه مجلسی به نقل از علامه حلی می‌گوید:

قد ثبت فی اصل الامامه ان ارکان الایمان التوحید والعدل والنبوه والامامه والسید محمد بن حنفیه

وعبدالله بن جعفر وامثالهم اجل قدرا واعظم شانا من اعتقادهم خلاف الحق وخروجهم عن الایمان الذی يحصل

به اکتساب الثواب الدائم والخلاص من العقاب

مجلسی، محمد باقر، بحار الانوار، ج ٤٢، ص ١٠٩ و ١١٠

در اصل امامت ثابت است که ارکان ایمان توحید، عدل، نبوت و امامت است و شأن محمد بن حنفیه و عبدالله بن جعفر و امثال اینها بزرگتر از این است که خلاف حق اعتقاد داشته باشند و از ایمانی که توسط آن ثواب دائم کسب می‌کردند و از عقاب خلاصی می‌یابند، خارج شوند.

موفق و مؤید باشید

گروه پاسخ به شبهات

مؤسسه تحقیقاتی حضرت ولی عصر

(عجل الله تعالی فرجه الشریف)